

Jordi Cuixart: “Fem una crida a fer-nos nostre el català i a plantar cara a tots aquells atacs que rep la llengua”

written by David Folch | 29 de setembre de 2021

El president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, ha fet una crida a tancar files al voltant del català, i que cadascú se'l faci seu en tots els àmbits de la vida. “Fem una crida a fer-nos nostre el català i a plantar cara a tots aquells atacs que rep la llengua. I fem del català una llengua viva entre els joves, les persones nouvingudes i als nous formats”, ha dit aquest dimarts, en una roda de premsa per actualitzar l'estratègia d'Òmnium Cultural al voltant de la llengua. Acompanyat per la vicepresidenta de l'entitat Clàudia Pujol i la sociolingüista Marina Massaguer, Cuixart ha anunciat que l'entitat inicia una triple línia d'actuació per “blindar aquest gran consens de país que és la llengua”, perquè aquesta és un “element de cohesió i autoestima col·lectiva, davant la voluntat uniformitzadora d'un Estat que ha renunciat a la seva diversitat cultural i lingüística”.

Des de la Filmoteca, on s'ha presentat la campanya El català és teu, el president d'Òmnium ha especificat que durant els propers mesos es debatrà amb els experts, es radiografiarà l'estat de la llengua i s'articularà un gran front unitari per defensar el català dels atacs dels estats espanyol i francès. D'aquesta manera, ha precisat, i igual que Òmnium ha fet en els últims 60 anys, es planteja la preservació de la llengua catalana com un pilar fonamental de la feina de l'entitat. I encara més, en aquells àmbits on, com el dels joves, el lleure, el de l'audiovisual, els nous formats o el de les persones nouvingudes, s'ha detectat un preocupant retrocés. Per posar algunes dades sobre la taula, ha dit, només un 2% de

l'oferta de pel·lícules al cinema són en català, i cap de les principals plataformes privades audiovisuals estatals supera el 2% de continguts en català. En el món judicial, ha remarcat, la situació no és millor, ja que les sentències en català no arriben al 9%. Cuixart, però, ha advertit que no volen ni poden "caure en derrotismes i catastrofismes", ja que malgrat que alguns volen que el català sigui una llengua minoritària, no ho és, ja que la parlen 10 milions de persones. Per això, ha dit, també "cal interpel·lar totes les institucions perquè siguin respectats els drets lingüístics de tots els ciutadans".

L'estratègia que ha presentat Cuixart es focalitza en tres àmbits. "Volem enfortir el gran consens al voltant de la llengua", ha dit el president d'Òmnium, que ha anunciat unes jornades inspirades en els grans Congressos Internacionals de Llengua celebrats el 1906 i el 1986. També ha destacat la voluntat de "seguir sent un agent de pressió" contra els embats que pateix el català, ja siguin de la justícia espanyola, com del govern, amb un exponent de màxima actualitat com és la llei audiovisual que prepara el govern espanyol. Davant d'això, ha anunciat que en les properes setmanes s'organitzarà un gran acte de rebuig a aquesta futur llei audiovisual que condemna el català a ser un reducte. Cuixart també ha explicat que es posaran en marxa accions concretes en aquells àmbits específics on treballa Òmnium, com són la cohesió -amb el naixement del projecte Tàndem Cultural, que preveu renovar el concepte de parelles lingüístiques, conjuntament amb el Consorci de Normalització Lingüística i l'entitat d'inclusió social Apropa Cultura-; l'àmbit dels nous formats i l'audiovisual, promovent un banc de veus que tingui en compte totes les variants dialectals, per tal que la ciutadania pugui interactuar amb els aparells electrònics, i una gran fàbrica de continguts audiovisuals, perquè el català també ha de ser una llengua d'oci, atractiva per als joves i amb presència a Internet; en l'àmbit dels infants, duplicant la presència del cinema infantil en català arreu del país; i

en l'àmbit de l'esport, amb un gran acord amb la UFEC.

Passat i futur: 60 anys de compromís

La vicepresidenta d'Òmnium Clàudia Pujol ha recordat que justament aquest any en fa 60 que l'entitat treballa per la defensa i la promoció de la llengua i la cultura catalanes. Ja des del seu naixement, el 1961, això "ha estat una prioritat", fins i tot des de la clandestinitat i amb la persecució de la dictadura franquista. Per aquest motiu, un dels primers grans actes de desobediència d'Òmnium va ser la formació de mestres de català, que va permetre tirar endavant el model d'escola catalana. I per això, també, ha dit Pujol, es van fer néixer els primers grans projectes literaris, que avui dia són els reconeixements més importants que té el país en el camp de les lletres catalanes, com és el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, o la celebració de la Nit de Santa Llúcia, també nascuda en la clandestinitat el 1961. Segons ha recordat Pujol, Òmnium ha treballat durant aquests anys de manera incansable i ininterrompuda amb molts projectes per difondre el català arreu del país. Alguns com el bibliobús d'Òmnium acostaven el català a tots els racons dels Països Catalans, mentre que en altres, com amb les campanyes Quedem o Rialles, es treballava en barris on el fet migratori és estructural; també des de les aules, amb la campanya Som Escola, o els premis literaris Sambori i Pissiganya, o més recentment amb els premis VOC a l'audiovisual, o el Premi Òmnium a la Millor Novel·la de l'Any, el guardó més ben dotat a obra publicada en llengua catalana. Des de fa 60 anys, ha deixat clar Pujol, Òmnium mai ha deixat de defensar i promoure el català, i tampoc ho farà ara: "I per això, en els últims anys, Òmnium ha destinat prop de la meitat del seu pressupost a projectes lingüístics i culturals".

L'estat de la llengua en l'actualitat, però, és preocupant, segons ha explicat la sociolingüista Marina Massaguer. "Hem de tenir en compte que quan van començar les polítiques de normalització hi havia un 50% de persones que utilitzaven el

català de manera habitual, però actualment ens trobem en un 31,5% de parlants inicials i un 36% de parlants habituals”, ha explicat, de manera que “per garantir un bon futur de la llengua s’han de sumar més persones que s’incorporin al català”. I és que hi ha “moltes persones que voldrien aprendre el català i no hi tenen accés, especialment en l’àmbit informal”. Per això, Massaguer ha insistit que “cal generar més espais d’ús del català perquè tothom qui vulgui tingui l’oportunitat de practicar-lo”. Segons Massaguer, en aquest aspecte l’àmbit audiovisual és clau, ja que actualment pateix “un desequilibri quantitatiu” entre l’oferta de continguts, especialment a les xarxes: “Hi ha poca oferta i poc diversificada i, per tant, això fa que hi hagi poc consum, i pot fer desenvolupar la idea que el català no és apte per a segons quina mena d’usos audiovisuals”. “Cal trencar aquest cercle de minorització”, ha afirmat, i garantir tots els drets dels catalanoparlants, especialment els d’infants i joves, que són els que “tenen la capacitat de transformar la realitat lingüística del futur”.